

Dampfærgen igang, aldeles ikke er nogen billig Sag. Det er Noget, som vel kan gjøres for et mindre Bølsøf strax, naar det sættes i Værk, men naar man medregner samtlige Driftsomkostninger ved Dampfærgen, og naar man tager i Betragtning, at Isforholdene i lang Tid kunne gjøre en saadan Dampfærge aldeles unyttig, saa tror jeg, det er en meget slet Finantsoperation at oprette en saadan Dampfærge. Jeg antager, at det i dette Tilfælde endog vilde være en ganske overordentlig slet Finantsoperation; thi det forekommer mig at være aldeles indlysende, at, om det end var et Gode for Hjstede Amt at faae en nærmere Forbindelse fra den nordlige Side af Oddefund til Struer, saa vilde dette dog paa ingen Maade kunne tilfredsstille Amtet. Vi have jo i Sjælland gjort den Erfaring, at det, at en Jernbane gaar igjennem en Egn, fremkalder Bærdier, som slet ikke vare tilstede før. Der er Kalkbrud, Løvfabrikation og andre industrielle Anlæg, som det paa ingen Maade kan betale sig at drive, uden at man har lette Transportmidlerne, og som derfor ligge hen uden at have nogen virkelig Værdi, indtil der kommer et saadant Kommunikationsmiddel, hvorved Værdierne kunne bringes paa Markedet paa en billig, hurtig og sikker Maade, saa at det kan betale sig at drive saadanne Anlæg. Da Hjstede Amt har en saaaflang Form, er det derfor ikke nok for Amtet, at Beboerne henvises til at drive deres Kreaturer fra Sjællands nordlige Kyst ned over Hjstede og 9 Mil til Oddefund, for derfra at hjælpe dem den ene Mil afsted imellem Oddefund og Struer. Det, at man kan blive hurtig befordret, er jo kun een af de gode Sider ved et Jernbaneanlæg; men det, som Egnen vil have, er gjennem et saadant Jernbaneanlæg at opnaa at faae en forøget Værdi paa deres Eiendomme; de ville have et Tilskud til deres Jord og til den Virksomhed, hvori de leve og røre sig. De ønske ikke et saadant Anlæg blot for at kunne befordre sig selv, paa en nem Maade, men de ønske det, fordi der samtidig med Anlægget opstaar Bærdier, som ikke kunne kaldes tillive, undtagen der kommer et saadant Kommunikationsmiddel tilstede. Hjstede Amt vil saaledes paa ingen Maade føle sig lykkelig ved et saadant Anlæg, om det endog vil være klogt nok til at modtage det; thi hvorfor skulde det ikke modtage det? Men naar vi saa kom til et Anlæg af en Bane imellem Hjstede og Oddefund — og et saadant Anlæg vil naturligvis komme som Nr. 2, sluttende sig til det Anlæg Nr. 1, som det ærede Medlem vil skænke Hjstede Amt — saa havde man jo kastet alle Pengene ud til Dampfærgen; thi Hovedsagen for Hjstede Amt er jo dog Kreaturtrafikken, og Hovedsagen ved Kreaturtrafikken er, at Kreaturerne ikke behøve at omflyttes fra Bogn til Bogn, men at man kan føre Kreaturerne til Markedet i den Bogn, hvori de blive fattede. Det, som gjør at Syderne med

saa stor og varm Interesse slutte sig til Jernbaneanlægene og til Kreaturtogene, er, at de kunne sætte Kreaturerne ind i en Bogn paa den nærmeste Station og uden at omlade dem faae dem afleverede i Hamborg, som er det Marked, hvortil de blive førte. Jeg er derfor forvisset om, at Hjstede Amt vil modtage enhver Offerter, som det ærede Medlem vil kunne byde dem; men Beboerne ville paa ingen mulig Maade kunne føle sig tilfredsstillede dermed i Længden; og saa have vi kun kastet Pengene bort til Dampfærger, Havne og hvad dermed staar i Forbindelse, og udfødt det, som vi nu kunne udføre efter Egnens eget Forslag, hvorved der kan dannes en god og fast Forbindelse over Oddefund, og hvorved vi fyldig kunne betjene Hjstede Amt, i alt Fald den Del deraf, som der her er Tale om. Jeg skal henlede det ærede Medlems Opmærksomhed paa, at man i Hjstede Amt paa ingen Maade er blind for, at ogsaa andre Egne i Amtet muligen senere kunne komme i Betragtning med Hensyn til at faae Tilskud af Amtet til et eventuelt Jernbaneanlæg, naar et Saadant først er modnet til at blive fremmet. Dette vil Tiden vise, og Amtet har allerede erklæret sig beredvilligt til at komme et saadant Ønske imøde. Det forekommer mig allsaa, at man rolig kan lade dette hvile i fuld Tillid til, at de lokale Interesser og den lokale Overbestyrelse fuldt vel er istand til at vurdere, hvad der tjener den Egn bedst, som de repræsenterer. Hvad angaar Anlægget imellem Aarhus og Nyom, da er der jo fra forskjellige Sider fremkommet Udtalelser med Hensyn til Retningslinien. Det vil nu sandsynligvis være alle ærede Medlemmer bekendt, at der i Grunden slet ikke er nogen Meningsforskjel tilstede med Hensyn til, hvor man skal begynde, og hvor man skal ende, og der er heller ikke nogen Meningsforskjel tilstede med Hensyn til Linien, undtagen paa det lille Stykke, som ligger imellem Ny Lygte og Daugstrup. Der er fremkommet et Projekt, som gaar ud paa at slaae en stor Bue op imod Nordvest, saa at det øverste Punkt gaar lige ind paa Randers. Denne Bue er naturligvis indrettet for, at man kan medtage de rige Byer, som ligge i disse frugtbare Egne, og som skulde søge til Aarhus; men jeg vil sige, at jeg for mit Vedkommende vil anse det for aldeles urigtigt at tillade, at denne Jernbane anlægges saaledes. Vi skulde erindre, at det første af de Anlæg, som fremkom, var Anlægget mellem Randers og Grenaa. Det var første Gang, det udførlig blev tilbudt, at man paa Grund af de lokale Interesser vilde anlægge en Bane paa egen Regning med Tilskud fra Staten. Naar nu senere Aarhus og dets Dpland vil skaffe sig en Bane, saa vil jeg anse det for at være meget illoyalt, om man, efter at Banen Randers-Grenaa var bleven nærmere bestemt, tillod Aarhus ved Hjælp af en anden Bane at skaffe sig et Dpland, som i og for sig ikke kan siges at høre til Aarhus, idet det er en bekendt Sag, at disse Egne — tidligere i alt